

	ΑΠΟ 06/03/2021 ΕΩΣ 03/04/2021
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 3 Απριλίου 2021
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Ξενοφώντας, Βιβλίο 2. Κεφάλαιο 3. §50-56

[2.3.50] Ὡς δ' εἰπὼν ταῦτα ἐπαύσατο, καὶ ἡ βουλή δῆλη ἐγένετο εὐμενῶς ἐπιθορυβήσασα, γνοὺς ὁ Κριτίας ὅτι εἰ ἐπιτρέψοι τῇ βουλῇ διαψηφίζεσθαι περὶ αὐτοῦ, ἀναφεύζοιτο, καὶ τοῦτο οὐ βιωτὸν ἡγησάμενος, προσελθὼν καὶ διαλεχθεὶς τι τοῖς τριάκοντα ἐξῆλθε, καὶ ἐπιστῆναι ἐκέλευσε τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας φανερῶς τῇ βουλῇ ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις. [2.3.51] πάλιν δὲ εἰσελθὼν εἶπεν· Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὃς ἂν ὀρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη. καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω. καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερῶς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. ἔστι δὲ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἕξω τοῦ καταλόγου κυρίους εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. ἐγὼ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. καὶ τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν. [2.3.52] ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν· Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἰκετεύω τὰ πάντων ἐνομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτία εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμὲ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι. [2.3.53] καὶ τοῦτο μὲν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄγνωῶ, ὅτι οὐδὲν μοι ἀρκέσει ὃδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδείξαι, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδὲν τὸ ἐμὸν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου. [2.3.54] ἐκ δὲ τούτου ἐκέλευσε μὲν ὁ τῶν τριάκοντα κῆρυξ τοὺς ἑνδεκα ἐπὶ τὸν Θηραμένην· ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις,

	ΑΠΟ 06/03/2021 ΕΩΣ 03/04/2021
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ήγουμένου αὐτῶν Σατύρου τοῦ θρασυτάτου τε καὶ ἀναιδεστάτου, εἶπε μὲν ὁ Κριτίας· Παραδίδομεν ὑμῖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ κατακεκριμένον κατὰ τὸν νόμον· [2.3.55] ὑμεῖς δὲ λαβόντες καὶ ἀπαγαγόντες οἱ ἔνδεκα οὗ δεῖ τὰ ἐκ τούτων πράττετε. ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν, εἶλκε μὲν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ὁ Σάτυρος, εἶλκον δὲ οἱ ὑπηρεταί. ὁ δὲ Θηραμένης ὥσπερ εἰκὸς καὶ θεοὺς ἐπεκαλεῖτο καὶ ἀνθρώπους καθορᾶν τὰ γιγνώμενα. ἡ δὲ βουλή ἡσύχίαν εἶχεν, ὁρῶσα καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις ὁμοίους Σατύρω καὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ βουλευτηρίου πλήρες τῶν φρουρῶν, καὶ οὐκ ἀγνοοῦντες ὅτι ἐγχειρίδια ἔχοντες παρήσαν. [2.3.56] οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς μάλα μεγάλη τῇ φωνῇ δηλοῦντα οἷα ἔπασχε. λέγεται δ' ἐν ῥῆμα καὶ τοῦτο αὐτοῦ. ὡς εἶπεν ὁ Σάτυρος ὅτι οἰμώξοιτο, εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρετο· Ἄν δὲ σιωπῶ, οὐκ ἄρ', ἔφη, οἰμώξομαι; καὶ ἐπεὶ γε ἀποθνήσκειν ἀναγκαζόμενος τὸ κώνειον ἔπιε, τὸ λειπόμενον ἔφασαν ἀποκοτταβίσαντα εἰπεῖν αὐτόν· Κριτία τοῦτ' ἔστω τῷ καλῷ. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι ταῦτα ἀποφθέγματα οὐκ ἀξιώλογα, ἐκεῖνο δὲ κρίνω τοῦ ἀνδρὸς ἀγαστόν, τὸ τοῦ θανάτου παρεστηκότος μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιώδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.

Παρατηρήσεις

1. Να μεταφράσετε την παράγραφο 54.

Μονάδες 30

2. Τι γνωρίζετε για την εστία και γιατί ο Θηραμένης αναπήδησε στο βωμό της βουλής;

Μονάδες 20

3. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

1. Τι θα εμπόδιζαν κατά τον Κριτία εκείνοι που στέκονταν «ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις»;
 - α. να εξαλείψουν το όνομα του Θηραμένη από τον κατάλογο
 - β. να αφήσουν ατιμώρητο το Θηραμένη
 - γ. να εξαπατώνται οι φίλοι του Κριτία (οι βουλευτές)
 - δ. να είναι οι τριάκοντα υπεύθυνοι για το θάνατο του Θηραμένη

2. Ο Θηραμένης στέκεται κέτης στο βωμό, για να αποδείξει πόσο
 - α. ασεβείς είναι οι τριάκοντα προς τους θεούς
 - β. εύκολα μπορεί να εξαλειφθεί το όνομα του καθενός
 - γ. άδικοι είναι οι τριάκοντα προς τους ανθρώπους
 - δ. αποτελεσματικά θα τον προστατέψει ο βωμός

3. Για την καταδίκη αυτών που περιλαμβάνονταν στον κατάλογο των τρισχιλίων αρμοδιότητα είχαν:
 - α. οι Τριάκοντα

3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

- β. οι βουλευτές
- γ. οι Έντεκα
- δ. η εκκλησία του Δήμου

4. Ο Θηραμένης ζητά από τους βουλευτές:
- α. να ενδιαφερθούν να σταματήσουν τις αυθαιρέσιες του Κριτία γιατί διαφορετικά θα έχουν και αυτοί την ίδια τύχη
 - β. να αδιαφορήσουν για να σωθούν οι ίδιοι
 - γ. να καταδικάσουν τον Κριτία
 - δ. να του επιβάλλουν διαφορετική ποινή από αυτή του θανάτου

Μονάδες 8

4. Να κλίνετε σε ενικό και πληθυντικό αριθμό τα παρακάτω ουσιαστικά: έγχειρίδια, προστάτου, έργον, άνδρα, ὀλιγαρχίαν, νόμοις, ἐστίαν, κρίσιν, θεούς, ὄνομα.

Μονάδες 20

5. Να κλιθούν οι αντωνυμίες στο γένος που βρίσκονται και στους δύο αριθμούς: ταῦτα, ὅς, ἡμῖν, οὐδέν.

Μονάδες 8

6. Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α με την απόδοσή τους στη στήλη Β.

A	B
εὐεξάλειπτος	αυτός που εξαλείφεται εύκολα
εὐμενῶς ἐπι θορυβῶ	διαγράφω
ἀναφεύγω	αυτοί μπροστά στα κιγκλιδώματα
προσέρχομαι	πολιτικός ηγέτης
δρύφακτα	καταστρέφω
προστάτης	επιδοκιμάζω
οιέφεστηκότες	αφήνω
ἀνήμι	ξύλινα κιγκλιδώματα
λυμαίνομαι	γλιτώνω
ἐξαλείφω	πλησιάζω

Μονάδες 10

7. ὅτι οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοῦς ἀσεβέστατοι: Να αναγνωρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 8